

SUHF:s expertgrupp för internationaliseringsfrågor

Avrapportering till SUHF:s styrelse vid slutet av mandatperioden 2022-2023.

Bakgrund

Expertgruppen för internationaliseringsfrågor har sedan starten 2015 haft i uppdrag att behandla internationaliseringsaspekter avseende hela lärosätenas verksamhet, d.v.s. såväl utbildning, som forskning och samverkan. Gruppens ska arbeta med strategiska frågor rörande internationalisering med ett särskilt fokus på hur bättre förutsättningar för lärosätenas internationalisering kan skapas. Vidare ska arbetet i expertgruppen skapa möjligheter till erfarenhetsutbyten mellan medlemslärosätena.

Uppdrag under mandatperioden 2022 – 2023

Under mandatperioden 2022-2023 har expertgruppens uppdrag varit att arbeta med bland annat följande:

- Behandla internationaliseringsaspekter på utbildning, forskning och samverkan
Strategiska kontakter som har upparbetats bör vidmakthållas. Kontakter med tex. Migrationsverket, Utbildningsdepartementet, SI, UHR och UKÄ bör fortgå. Följa implementering av Internationaliseringsutredningens förslag.
- EU-bevakning (görs främst inom en undergrupp till expertgruppen)
Bevaka övergripande EU-frågor inom forskning och utbildning genom:
 - regelbunden kontakt med utbildningsdepartementet och de svenska forskning- och innovationsråden i Bryssel
 - följa utveckling och diskussion i andra EU-länder, i universitets- och högskolenätverk och inom EU:s organ vad gäller frågor med bäring på svenska lärosäten
 - ta del av och analysera förslag till EU-policy rörande ERA och EEA
 - föreslå utredningar om konsekvenser av förslag inom ramen för ERA och EEA med konsekvenser för svenskt regelverk och svenska lärosäten
 - föreslå relevanta sektorsgemensamma inspel, via SUHF, som avser ERA och EEA.
- Internationell bevakning
Bevaka de internationella organisationer SUHF är medlem i; NUS, EUA och IAU. Särskilt fokus läggs på International Association of Universities (IAU). Bevaka konsekvenser för svensk utbildning och forskning efter Brexit.
- Skapa möjligheter till erfarenhetsutbyten mellan lärosäten
Anordna workshops och seminarier för medlemslärosäten med särskilda teman vid behov. Erfarenhetsutbyte kring "svåra" länder kan bli aktuellt, samt att bidra till erfarenhetsutbyte om EU-initiativet Europauniversitet både för svenska lärosäten som redan ingår och för dem som planerar att söka i kommande utlysningar.

- Goda kontakter med formella såväl som informella nätverk
Expertgruppen har identifierat och etablerat kontakt med flera nätverk och grupperingar som bedöms som viktiga för lärosätenas internationella verksamhet, exempelvis HÖNSI/UNSI (högskolornas och universitetens nätverk för strategisk internationalisering), Nätverket för marknadsföring (NIMK), Forum för internationalisering. Fler kan komma att bli aktuella.
- Verka för att internationella frågor beaktas i andra expertgruppers arbete
Expertgruppen verkar för informationsutbyte genom adjungeringar och genom att bjuda in gäster. Samarbete i konkreta frågor har visat sig ge stor utväxling.

Ledamöter under mandatperioden 2022 – 2023

Erik Renström, rektor, Lunds universitet, ordförande

Agneta Marell, rektor, Jönköping University, vice ordförande

Coco Norén, prorektor, Uppsala universitet, vice ordförande

Anna Lindahl, gruppleddare vid International Relations Office, Mittuniversitetet, verkställande ledamot

Eva-Lisa Ahnström, Grants Office, Blekinge Tekniska Högskola (fram till 2022-12-31)

Robert Egnell, rektor vid Försvarshögskolan

Åsa Petri, chef för International Office, Stockholms universitet

Förvaltningschef, vakans

Christopher Sönnerbrandt, adjungering från expertgruppen för studieadministrativa frågor

Linda Gerén, senior rådgivare, SUHF

Dolores Fors, Sveriges förenade studentkårer (fram till 2022-12-31)

Matilda Horn, Sveriges förenade studentkårer (från 2023-07-01)

Expertgruppens möten under 2022 – 2023

Expertgruppen för internationaliseringsfrågor hade 12 möten under mandatperioden. Normalt har tre halvdagsmöten anordnats per termin varav ett har genomförts digitalt och övriga som fysiska möten.

Till mötena har ett stort antal gäster bjudits in, bland andra:

Peter Egarth, regeringens särskilda utredare för lärosätens kompetens i säkerhetsfrågor

Sara Råggwall, UHR, leder utredningen om ansvarsfull internationalisering

SUHF:s representanter i PLINT

Eino Örnfeldt, generaldirektör UHR

Anders Ahlstrand, UHR, projektledare Plint.

Konferenser

Följande arrangemang har genomförts under mandatperioden:

Den 5 maj 2022 anordnades konferensen **Hur påverkar Europauniversitets-initiativet (EUI) svenska lärosäten?**

Den 26-27 september 2022 bjöd NUS in till **Nordic University Days in Brussels**. Expertgruppen ansvarade inte för arrangemanget men var aktiv inför och som talare under konferensen.

Den 5 december 2022 anordnades webinariet **Svenska universitet och högskolor i den europeiska policyutvecklingen**. Arrangörer var undergruppen för EU-bevakning.

Den 8 december 2023 anordnades webinariet **Svenska universitet och högskolor i den europeiska policyutvecklingen**. Arrangörer var undergruppen för EU-bevakning.

Viktiga frågor under mandatperioden

Expertgruppen för internationaliseringsfrågor har under innevarande mandatperiod ansvarat för att bevaka och bereda frågor inom internationaliseringsområdet, i enlighet med sitt uppdrag.

Under mandatperioden har EU och EUI-frågor kommit att bli viktiga. Båda frågor bevakades initialt av arbetsgrupper under Expertgruppen. Arbetsgruppen för omvärldsbevakning av EU-frågor har kontinuerligt publicerat rapporter och analyser, samt 2 webinarier gällande utvecklingen av policyområden inom EU, främst forskningsfrågor. Beredningsgruppen för EUI samordnade den skrivelse till departementet som föranledde dialogen mellan Expertgruppen och Regeringskansliet under våren 2022. Arbetet i beredningsgruppen föranledde även en arbetsgrupp under Expertgruppen för studieadministrativa frågor med fokus på just EUI och studieadministrativa frågor.

Vidare har Plattformen för Internationalisering (PLINT), som ersatt Forum för internationalisering, varit en återkommande fråga då arbetet inom plattformen utkristalliserat sig under mandatperioden. Arbetet har avsett dels deltagande i styrgruppen för PLINT, men även en kontinuerlig dialog med representanterna i de olika arbetsområdena och avstämningar gentemot sektorn på olika sätt. Expertgruppen har även i sin helhet under en period haft återkommande avstämningar med Eino Örnfeldt och Anders Ahlstrand.

Under 2023 har frågor gällande ansvarsfull internationalisering och säkerhet kommit att aktualiseras. Den förstnämnda bland annat i samband med PLINT, men därefter även i relation till den utredning på området som samordnas av UHR. Expertgruppen har även, med hjälp av SUHF:s rådgivande grupp för globala relationer, tagit fram en checklista på området. Vidare har dialog förts med den utredning gällande säkerhetskompetens och lärosätenas styrelser som samordnas av Peter Egarth.

Expertgruppen har lagt stor kraft på att se över SUHF:s grupperingar inom internationaliseringsområdet för att svara upp mot utmaningar man noterar mot bakgrund av utvecklingen inom EU och det gällande geopolitiska läget – krig i närområdet och ökat fokus på säkerhetsfrågor. För expertgruppens förslag till organisering av arbetet under kommande mandatperiod, se avsnittet nedan.

Förslag till verksamhet för en ny mandatperiod 2024 – 2025

Expertgruppen menar att gruppen bör få en ny mandatperiod. Internationalisering är av stor vikt för SUHF:s medlemmar och expertgruppen behövs för övergripande och inledande hantering av många frågor. Beroende på frågans art kan den i ett senare skede ofta med fördel hanteras i den grupp som normalt hanterar området – exempelvis kvalitet eller studieadministration.

Expertgruppen ser ett behov att under kommande mandatperiod omvärldsbevaka EUI-frågorna som en del av gruppens kontinuerliga arbete. Detta föreslås ske inom ramen för befintligt uppdrag, men genom att några medlemmar av expertgruppen, tillsammans med arbetsgruppen för EU-omvärldsbevakning samt möjligt stöd från externa parter, bevakar frågan. Syftet är att komplettera det arbete som görs inom exempelvis UHR:s särskilda uppdrag på området för att på bästa sätt kunna möta upp sektorns frågor gällande effekter och konsekvenser av Europauniversitetsinitiativet så här långt, samt framgent även efter (det som aviserats som) sista ansökningsomgång för nya allianser i februari 2024.

Vad gäller Expertgruppens uppdrag så bör det formuleras mer övergripande. Exempelvis bör det inte specificeras ett särskilt fokus på IAU. Detta eftersom EUA kommit att bli minst lika viktigt för sektorn som IAU. Vidare läggs inte längre särskilt fokus på att bevaka konsekvenserna av Brexit. Det är Expertgruppens uppfattning att uppdraget bör hållas brett så att gruppens förmåga att respondera på nya/ej förutsedda frågor blir möjlig. Dock behövs möjlighet till flexibilitet vad gäller prioritering och angreppssätt eftersom gruppen omöjligtvis kan bevaka alla frågor inom sitt verksamhetsområde.

Det är Expertgruppens förslag att gruppen tillåts frånga principen om mandatperiod för ledamöter vad gäller Robert Egnell, rektor vid Försvarshögskolan. I en tid där säkerhetsfrågorna för sektorn är så

aktuella på det politiska planet samt den ansvarsfulla internationaliseringen står i centrum anser vi att det skulle vara en stor förlust om Roberts kompetens inte fortsatt fanns gruppen tillhanda.

Vidare finns ett önskemål om ytterligare en sekreterare/verkställande ledamot "in training" för att underlätta gruppens arbete. Målet är att personen på sikt övertar rollen som verkställande ledamot.